

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠĆE

O FINACIJSKOJ REVIZIJI USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2015. GODINU

Broj: 01/02/03-07-16-1-713/16

Sarajevo, srpanj 2016. godine

KAZALO

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sustav unutarnjih kontrola	6
4.	Proračun	7
5.	Planiranje i izvješćivanje o radu	8
6.	Pregled rashoda proračuna	8
6.1	Tekući izdaci	8
6.2	Kapitalni izdaci	12
7.	Bilanca stanja	12
8.	Javne nabave	13
9.	Ostalo	13
10.	Korespondencija.....	14
III.	PRIVITAK	15
	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	15
	Pregled rashoda proračuna za 2015. godinu	
	Bilanca stanja na 31.12.2015. godine	
	Izjava o odgovornostima rukovodstva	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća (bilance stanja, pregleda prihoda, primitaka i financiranja, pregleda rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o plaćama i broju uposlenih, pregleda dinamike upošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio) u **Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) za godinu koja se završava 31. prosinca 2015. godine.

Pored finansijskih izvješća, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ustavnog suda sa odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju utjecaja na finansijska izvješća za 2015. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Ustavnog suda je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Ustavnog suda je odgovorno za poslovanje sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Zakonu o javnim nabavama BiH i drugim odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenjivom Okviru međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je utemeljen na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustav unutarnjih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i drugim propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju:

- Financijska izvješća Ustavnog suda prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza, prihoda i rashoda na 31.12.2015. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.
- Aktivnosti, financijske transakcije i informacije prikazane u financijskim izvješćima Ustavnog suda u tijeku 2015. godine bile su, u svim značajnim aspektima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i drugim propisima.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na dano mišljenje, skrećemo pozornost na:

- realizaciju izdataka na poziciji naknada troškova, čija visina je utvrđena u internim aktima Ustavnog suda, koja nije primjerena okruženju u kojem posluje Ustavni sud BiH (točka 6.1 Izvješća).

Sarajevo, 04.07.2016. godine

GLAVNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. Uvod

Institucija Ustavnog suda Bosne i Hercegovine osnovana je člankom VI. Ustava Bosne i Hercegovine kao neovisni čuvar Ustava i kao institucionalni garant za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda ustanovljenih Ustavom BiH i instrumentima Aneksa I. Ustava.

Ustavom BiH određen je sastav Ustavnog suda, mandat sudija, jurisdikcija Ustavnog suda te da su odluke konačne i obvezujuće. Ustavni sud BiH se sastoji od devet članova koji se biraju po proceduri predviđenoj Ustavom BiH, s tim da tri člana koje izabere predsjednik Europskog suda za ljudska prava ne mogu biti državljani Bosne i Hercegovine ili bilo koje susjedne države. Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po Ustavu BiH, između dva entiteta ili između BiH i jednog ili oba entiteta te između institucija BiH. Ustavni sud također ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u Ustavu BiH kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u BiH kao i nadležnost u pitanjima koja mu je prosljedio bilo koji sud u BiH, u pogledu toga da li je zakon o čijem važenju njegova odluka ovisi, kompatibilan sa Ustavom BiH, sa Europskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima BiH ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog drugog pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

Sukladno Ustavu BiH Ustavni sud BiH je usvojio Pravila Ustavnog suda¹ kojim su uređeni organizacija Ustavnog suda, postupak pred Ustavnim sudom i druga pitanja za rad. Istim pravilom je utvrđena samostalnost i neovisnost Ustavnog suda BiH u odnosu na druge organe vlasti koji ne mogu donositi zakone, druge propise i opće akte koji se tiču rada Ustavnog suda BiH i njegove uloge utvrđene Ustavom.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju Ustavnog suda za 2014. godinu i izrazio pozitivno mišljenje sa skretanjem pozornosti na realizaciju izdataka na poziciji „Naknade troškova uposlenih“ (regres za godišnji odmor, topli obrok) i odluke Ustavnog suda BiH koje se ne izvršavaju iako su iste konačne i obvezujuće.

U Izvješću o reviziji za 2014. godinu dane su preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljnjem poslovanju.

Uvidom u poduzete aktivnosti te osvrtnom na realizaciju danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizirane preporuke:**

U testiranim procedurama javnih nabava otklonjeni su nedostaci na koje smo ukazali u izvješću za 2014. godinu, a odnosili su se na pribavljanje mišljenja Pravobraniteljstva, unos podataka u elektronski sustav nabava i unošenje vrijednosti u okvirni sporazum za održavanje.

- **Preporuke čija je realizacija u tijeku:**

Poduzimaju se aktivnosti na kontroli obračuna dnevnica sukladno podacima iz poziva organizatora.

¹ Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“ broj 94/14)

- **Nerealizirane preporuke:**

Ustavni sud nije u tijeku 2015. godine mijenjao interna pravila kojim su uređene naknade troškova uposlenih koje su i tijekom godine bile različite u odnosu na visinu istovrsnih naknada uposlenih u institucijama BiH koje se financiraju iz proračuna institucija BiH.

U tijeku obavljanja revizije prezentiran je dokument² kojim je Ustavni sud, pozivajući se na Pravila Ustavnog suda, uređio plaće i naknade uposlenih u Tajništvu i kojim je korigiran jedan dio naknada. Ovaj dokument će se primjenjivati od 01.01.2017. godine.

3. Sustav unutarnjih kontrola

Ustavni sud je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i pravilima. Kontrolno okruženje čini temelj sustava unutarnjih kontrola i podrazumijeva rukovođenje i stil upravljanja, organizacijsku strukturu i kompetentnosti i politike ljudskih resursa.

Ustavni sud je, prilikom donošenja Pravila Ustavnog suda, istakao položaj i ulogu koju ima u Ustavu Bosne i Hercegovine, a koji nameću obvezu osiguranja njegove neovisnosti, uključujući punu financijsku i upravnu neovisnost i samostalnost. Pravilima Ustavnog suda utvrđeno je da se sredstva za rad osiguravaju u proračunu institucija BiH, i da se uporaba odobrenih sredstava uređuje internim aktom Ustavnog suda. Također je utvrđeno da Ustavni sud posebnim aktom utvrđuje plaće i druge naknade za sudije i osobe koje imenuje, a na prijedlog generalnog tajnika donosi akt kojim se uređuju plaće i druge naknade za uposlene u Tajništvu. Materijalna prava uposlenih (plaće, naknade) uređene su internim aktima Ustavnog suda, te su neke od tih naknada utvrđene u iznosima većim od istovrsnih naknada uposlenih u institucijama BiH ili su riješene na potpuno drukčiji način u odnosu na rješenja koja se primjenjuju za uposlene u institucijama BiH.

U kontekstu osiguravanja pune neovisnosti i samostalnosti, Ustavni sud je u Odluci o nepristupanju izmjeni internih akata³ naveo da je Ustavni sud odlučio da ne pristupi izmjeni, odnosno donošenju novih internih akata kojima su regulirane dnevnice za službena putovanja u inozemstvo, korištenje mobilnih i fiksnih telefona, uporaba vozila i korištenje sredstava za reprezentaciju. U pomenutoj Odluci navedeno je da Ustavni sud, polazeći od ustavne pozicije koja je utvrđena Ustavom BiH i Pravilima Ustavnog suda, nije obavezan svoje administrativno-finanicijsko poslovanje usklađivati sa podzakonskim aktima Vijeća ministara BiH. Uz konstataciju da su prema članku VI/5 Ustava BiH odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće, navedeno je da se o nepristupanju izmjeni internih akata obavijeste Predsjedništvo BiH, oba doma Parlamentarne skupštine BiH i Vijeće ministara BiH.

Financijsko upravljanje i kontrola: U Godišnjem izvješću o financijskom upravljanju i kontroli Ustavni sud je, na temelju upitnika o samoprocjeni, konstatirao nedostatke i procese u kojima je neophodno poduzeti mjere u cilju unapređenja financijskog upravljanja i kontrole.

Preporučamo nastavak aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sustava financijskog upravljanja i kontrole sukladno standardima unutarnje kontrole i komponentama COSO modela.

Unutarnja revizija: Prema Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁴, unutarnju reviziju Ustavnog suda obavlja jedinica organizirana u

² Odluka o plaćama i naknadama uposlenih u Tajništvu Ustavnog suda BiH broj P-259/16 od 06.06.2016. godine

³ Odluka Ustavnog suda od 23.01.2015. godine

⁴ Službeni glasnik BiH broj 49/12

Ministarstvu pravde BiH. Jedinica unutarnje revizije Ministarstva pravde BiH u 2015. godini nije vršila unutarnje revizije.

Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi: Ustavni sud samostalno donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i njegove izmjene. Važećim Pravilnikom sistematizirano je 110 radnih mjesta, od čega su na 31.12.2015. godine popunjena 94 radna mjesta. Ukupnim brojem sistematiziranih radnih mjesta obuhvaćene su i sudije Ustavnog suda, osim sudija stranaca. U tijeku godine dvoje uposlenih su ostvarili pravo na odlazak u mirovinu, a šest uposlenih je primljeno u radni odnos. Na 31.12.2015. godine ukupan broj uposlenih je odgovarao odobrenom broju od 94 uposlena.

4. Proračun

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu⁵, Ustavnom sudu su odobrena sredstva u iznosu od **5.218.000 KM i 94 uposlena**.

U tijeku godine su na raspolaganju bila sredstva novčanih donacija u iznosu od 159.313 KM, a sa ovim sredstvima ukupan raspoloživi proračun je iznosio **5.377.313 KM**.

U procesu planiranja proračuna Ustavni sud je sačinio proračunski zahtjev u iznosu od 6.400.000 KM. Iznos proračunskog zahtjeva je utvrđen u iznosu koji je Ustavni sud utvrdio prilikom planiranja sredstava u srednjoročnom planu, i veći je od gornje granice rashoda u Instrukciji o planiranju, koju određuje Ministarstvo financija i trezora BiH prilikom godišnjeg planiranja proračuna. U proračunskom zahtjevu, Ustavni sud je planirao sredstva za postojeći broj uposlenih (90) i sredstva za dodatno upošljavanje do potpune popune radnih mjesta iz sistematizacije (20 uposlenih). U procesu usuglašavanja zahtjeva za sredstvima, Ustavni sud je ostao pri prvobitnom zahtjevu uz obrazloženje da se jedino na takav način osigurava puna financijska i upravna samostalnost i neovisnost suda. Zahtjev je upućen i Predsjedništvu BiH radi uvrštavanja u prijedlog proračuna institucija BiH. Zakonom o proračunu odobreno je povećanje broja uposlenih u odnosu na 2014. godinu za četiri, odnosno do ukupnog broja od 94 uposlena. Prema dinamici odobrenog proračuna, dodatno upošljavanje je odobreno u zadnjem kvartalu 2015. godine.

U tijeku godine realizirana su dva prestrukturiranja sredstava. Prvim prestrukturiranjem su izvršene promjene strukture u okviru pozicije tekućih izdataka, sa povećanjem na poziciji tekućih izdataka u iznosu od 12.500 KM za potrebe krećenja prostorija, koje su vraćene Ustavnom sudu na korištenje te stavljanje u funkciju prijemnog ureda. Drugo prestrukturiranje je izvršeno u okviru tekućih izdataka (povećanje i smanjenje na sintetičkim grupama konta) i promjenom strukture na sintetičkim grupama konta u okviru kapitalnih izdataka.

Ukupno izvršenje sredstava sa 31.12.2015. godine iznosilo je **5.297.010 KM**, što predstavlja 99% korigiranog proračuna Ustavnog suda.

Pojedinačno po ekonomskim kategorijama realizacija iznosi od 77-99% u odnosu na raspoloživa sredstva.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 40/15 od 19.05.2015. godine

5. Planiranje i izvješćivanje o radu

Planom rada Ustavni sud je obuhvatio aktivnosti koje planira provesti u cilju realizacije strateških ciljeva. Aktivnosti su obuhvaćene u točkama koje se odnose na temeljnu nadležnost – rad na predmetima, financijsku samostalnost, međunarodnu suradnju, kadrovsku popunjenost, izdavačku i normativnu djelatnost (u okviru koje su internet stranica Ustavnog suda, prevođenje i jezička obrada odluka), tehničku opremljenost, s aspektom na informacijske tehnologije, biblioteku, ustavno-sudsku praksu i pisarnicu, te radni prostor i uvjete rada.

Izvješće o radu usvojen je na Plenarnoj sjednici održanoj 06.04.2016. godine. U segmentu koji se odnosi na aktivnosti iz temeljne nadležnosti navedeni su podaci da je Ustavni sud na početku izvještajnog razdoblja imao u radu 6.235 predmeta. U tijeku godine je primljeno 5.785 predmeta, a od ukupnog broja od 12.020 predmeta je u tijeku izvještajnog razdoblja riješen 6.071 predmet. Nakon 31. prosinca u Ustavnom sudu je ostalo 5.949 neriješenih predmeta. U izvješću su navedeni detaljni podaci o aktivnostima po ostalim točkama iz Plana rada. U prilogu Izvješća navedeni su statistički podaci o radu na predmetima u 2015. godini, u kome je, između ostalog, navedeno da su u tijeku godine donesena dva rješenja o neizvršenju odluka Ustavnog suda.

6. Pregled rashoda proračuna⁶

6.1 Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća iznose 4.059.521 KM, od čega se na neto plaće i naknade odnosi 2.341.864 KM, a na poreze i doprinose 1.717.657 KM.

Isplata plaća se vrši na temelju internih pravila Ustavnog suda, kojim su utvrđene plaće za sudije Ustavnog suda i za uposlene u Tajništvu. Internim odlukama (Odlukom o ocjenjivanju rada uposlenih u Tajništvu i Odlukom o ocjenama i mjerama za uposlenike i osobe koje imenuje i ne imenuje Ustavni sud⁷) utvrđeni su kriteriji isplate određenih iznosa stimulacija u ovisnosti od ostvarene ocjene za rad u 2015. godini. Prema tim kriterijima na ime stimulacije isplaćen je ukupan iznos od 22.000 KM.

- **Naknade troškova uposlenih**

Naknade troškova uposlenih ostvarene su u iznosu od 522.916 KM, a odnose se na: prijevoz (47.274 KM), korištenje vlastitog vozila (6.263 KM), troškove smještaja (5.580 KM), odvojeni život (12.781 KM), topli obrok (185.280 KM), regres za godišnji odmor (140.109 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (17.853 KM), pomoć u slučaju smrti uposlenog ili člana obitelji (34.648 KM) i poreze i doprinose na naknade (73.128 KM).

⁶ Pregled rashoda proračuna za 2015. godinu prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

⁷ Prema Pravilima Ustavnog suda, najsloženije stručne poslove koji se odnose na ostvarivanje prava i dužnosti Ustavnog suda, pored generalnog tajnika, obavljaju registrar, predstojnik ureda, pravni savjetnici sudija, pomoćnik generalnog tajnika i savjetnik za međunarodne odnose. Ove uposlene imenuje i razrješava Ustavni sud. Upisani koje ne imenuje Ustavni sud su tehnički tajnici, dostavljač pošte, lektori, stručni suradnik u Uredu registrara, šef financijskog odjela i slično.

Isplata naknada je regulirana internim odlukama Ustavnog suda: Odlukom o naknadama i drugim materijalnim pravima predsjednika i sudaca Ustavnog suda BiH i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o naknadama i drugim materijalnim pravima uposlenih u Tajništvu. Visina pojedinih naknada je, kao što smo već pomenuli, utvrđena u različitim iznosima u odnosu na akte kojima su utvrđene naknade uposlenih u institucijama BiH (topli obrok, regres), ili su utvrđene na nešto drukčiji način i sa različitim finansijskim efektima u odnosu na odluke za uposlene u institucijama BiH (npr. troškovi smještaja, pomoć u slučaju smrti i teže bolesti, jubilarne nagrade), a za neke naknade je utvrđen isti način obračuna koji se primjenjuje u institucijama BiH (korištenje vlastitog vozila).

Naknada za korištenje vlastitog vozila obračunava se u visini naknade od 20% cijene jedne litre benzina po pređenom kilometru prilikom dolaska na posao iz mjesta prebivališta i povratka sa posla, kada sudija koristi vlastito vozilo. Pravo na uporabu vozila utvrđeno je za troje sudija Ustavnog suda, od čega dvoje sudija koristi to pravo.

Troškovi smještaja su utvrđeni u mjesečnom iznosu od 200 KM za sudije čije je mjesto prebivališta udaljeno od mjesta rada više od 60 km. Troje sudija Ustavnog suda koriste ovo pravo, a plaćanje troškova u iznosu od po 155 KM se vrši na temelju ugovora o korištenju stana za privremeni smještaj, koji su zaključeni sa Službom za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH. U odnosu na naknade koje se po ovom temelju isplaćuju uposlenima u institucijama BiH, utvrđen je niži iznos, ali i manja udaljenost na temelju koje se ostvaruje pravo na naknadu.

Naknada za odvojeni život: Internom odlukom Ustavnog suda utvrđena je visina naknade u iznosu od 400 KM i isplaćuje se sudijama koji ostvaruju pravo na naknadu troškova smještaja. Ova vrsta naknade u institucijama BiH iznosi 300 KM.

Topli obrok: Isplata naknade za topli obrok u iznosu od 10 KM prema danu prisustva vrši se prema internoj Odluci o naknadama i drugim materijalnim pravima uposlenih u Tajništvu Ustavnog suda BiH i predsjednika i sudaca BiH. Podsjećamo da je topli obrok u institucijama utvrđen u iznosu od 6 KM dnevno.

Regres za godišnji odmor isplaćuje se na temelju internog akta Ustavnog suda kojim je utvrđena visina regresa koja iznosi 70% od prosječne plaće Ustavnog suda za mjesec koji prethodi isplati. Iznos regresa koji je u srpnju isplaćen uposlenima je iznosio 1.520 KM po uposlenom. U institucijama BiH utvrđena je visina regresa od 1 KM za uposlene čiji je koeficijent za obračun 4.0 i veći, a za ostale uposlene je utvrđen u visini od 300 KM.

Otpremnine zbog odlaska u mirovinu isplaćene su u iznosu od 17.853 KM. Internom odlukom Ustavnog suda BiH utvrđeno je da uposleni ima pravo na otpremninu u visini od tri neto plaće koje su mu isplaćene u prethodna tri mjeseca. Isplaćeni iznos se odnosi na dva uposlena kojima su, na temelju utvrđenog prosjeka, isplaćene otpremnine u iznosima od 4.686 KM i 13.167 KM. U institucijama BiH utvrđeno je pravo na otpremninu u visini šest neto plaća uposlenog u prethodnih šest mjeseci, ili šest prosječnih neto plaća iz prethodne godine u BiH, ako je to za uposlenog povoljnije, a iznos isplaćene otpremnine zavisi od prosjeka plaće uposlenog.

Pomoć u slučaju smrti: Naknade se isplaćuju prema internom aktu Ustavnog suda i utvrđuju u visini jedne prosječne neto plaće u Ustavnom sudu BiH iz prethodnog mjeseca (u slučaju teške povrede na radu, teške bolesti i invalidnosti uposlenika ili člana njegove uže porodice) i u visini dvije prosječne plaće Ustavnog suda iz prethodnog mjeseca (u slučaju smrti uposlenog ili člana uže porodice).

U institucijama BiH utvrđeno je pravo na jednokratnu pomoć u slučaju teške povrede na radu uposlenog, teške bolesti i invalidnosti uposlenog ili člana njegove uže porodice i smrti člana

uže porodice uposlenog u visini tri prosječne mjesečne neto plaće u BiH. U slučaju smrti uposlenog isplaćuje se jednokratna naknada u visini šest prosječnih neto plaća u BiH.

Kao što se iz navedenog vidi, različito je utvrđen način obračuna naknade u odnosu na uposlene u institucijama BiH, a visina naknade je veća ili manja, u ovisnosti od vrste pomoći. Internim aktima Ustavnog suda nisu utvrđene jubilarne nagrade za uposlene.

U izvješćima o reviziji prethodnih godina smo, uvažavajući neovisnost Ustavnog suda, sugerirali da se razmotre kretanja u okruženju i da se poduzmu mjere u cilju prilagođavanja tom okruženju kome pripada i Ustavni sud, u cilju racionalnog pristupa trošenju javnih sredstava, javnoj odgovornosti, potrošnji primjerenoj ekonomsko-socijalnoj situaciji i mogućnostima države i društva u cjelini. Ustavni sud je na bazi preporuka i osjećaja o okruženju u kome funkcionira započeo u 2016. godini aktivnosti na izmjeni internih akata, uz istovremeno osiguravanje neovisnosti i samostalnosti.

Preporučamo Ustavnom sudu nastavak aktivnosti na prilagođavanju okruženju u kome posluje, za koje cijenimo da su na određeni način našle odraza u internim aktima koji su doneseni u 2016. godini.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi iznose 72.779 KM, od čega su troškovi putovanja u zemlji 8.116 KM, a troškovi putovanja u inozemstvu 64.663 KM.

Značajni izdaci na putnim troškovima u inozemstvu odnose se na troškove prijevoza javnim sredstvima (26.630 KM), troškove smještaja (19.175 KM) i troškove dnevnica (17.081 KM). Troškovi putovanja u inozemstvu realizirani su prilikom održavanja regionalnih konferencija, okruglih stolova, simpozija, a obuhvataju i troškove dolaska i odlaska stranih sudija na sjednice Ustavnog suda.

Kod neznatnog broja naloga smo utvrdili da postoje neusuglašenosti između troškova za koje je navedeno da ih snosi organizator i stvarno obračunatih troškova koji su isplaćeni na temelju izvješća uposlenih.

Preporučamo nastavak aktivnosti na potpunom usuglašavanju podataka iz poziva organizatora i obračuna troškova po putnom nalogu.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Ukupni izdaci telefonskih i poštanskih usluga iznose 84.108 KM, od čega su najznačajniji izdaci za fiksne telefone (16.138 KM), izdaci za mobilne telefone (9.668 KM), izdaci za internet (6.192 KM) i izdaci za poštanske usluge (52.110 KM).

Odluka Ustavnog suda o neprihvatanju podzakonskih akata Vijeća ministara BiH odnosi se i na Pravilnik o korištenju telefona. Na temelju podataka o planiranim iznosima za telefone, konstatirali smo da su za fiksne telefone odobrena sredstva u iznosu od 19.000 KM, a izdaci su realizirani u iznosu od 16.138 KM. Ukupan odobreni iznos za troškove mobilnih telefona iznosi 10.000 KM, a realiziran je iznos od 9.668 KM.

Troškovi mobilnih telefona: Kod realizacije izdataka Ustavni sud je koristio vlastita interna akta iz 2009. godine, kojim su propisani iznosi ograničenja za troškove mobilnih telefona i broj uposlenih koji imaju pravo na troškove. Pravo na korištenje mobilnih telefona prema internom aktu Ustavnog suda ostvaruje 16 uposlenih, sa mjesečno utvrđenim ograničenjima od 350 KM (predsjednik Ustavnog suda) i po 50 KM za uposlene koji imaju pravo na troškove (osam sudija, generalni tajnik, pomoćnik generalnog tajnika, predstojnik ureda, registrar i tri vozača).

Na temelju podataka o potrošnji, utvrdili smo da je prosječna potrošnja predsjednika Ustavnog suda znatno manja od utvrđenog ograničenja.

- **Izdaci za uporabu vozila**

Ukupni izdaci za uporabu vozila iznose 36.868 KM i odnose se na izdatke za gorivo (14.811 KM), motorno ulje (1.494 KM), nabavu autoguma (4.463 KM), izdatke za popravak i održavanje vozila (9.918 KM), registraciju (620 KM), usluge pranja (1.082 KM) i osiguranje vozila (4.480 KM).

Internim aktima Ustavnog suda propisano je da se vozila koriste u službene svrhe, odnosno za obavljanje poslova u interesu Ustavnog suda, kao i za prijevoz sudija od mjesta stanovanja/prebivališta do sjedišta Ustavnog suda i nazad na teritoriju BiH, kao i za druge službene potrebe sudija.

Ustavni sud BiH raspolaže sa tri službena vozila koja se prema internim evidencijama najčešće koriste za prijevoz sudija od mjesta stanovanja/prebivališta do sjedišta Suda i nazad.

Izdaci za gorivo realizirani su na temelju okvirnih sporazuma zaključenih sa izabranim dobavljačima. Fature dobavljača su ispostavljene sukladno uvjetima iz ugovora (okvirnog sporazuma).

Izdaci za održavanje vozila iznose 9.918 KM i najvećim dijelom se odnose na rezervne dijelove kod obavljanja redovitih i vanrednih servisa vozila. Testirane fature su ispostavljene sukladno važećim ugovorima. U tijeku godine je na snazi bio ugovor potpisan sa dobavljačem u 2014. godini, a nakon okončanja procedure izbora dobavljača potpisan je jednogodišnji okvirni sporazum (od srpnja 2015. godine). Okvirni sporazum o pružanju usluga servisiranja i održavanja službenih vozila zaključen je na iznos od 11.700 KM sa PDV-om, čime je realizirana preporuka o zaključivanju okvirnog sporazuma na određenu vrijednost.

- **Ugovorene usluge**

Ugovorene usluge realizirane su u iznosu od 207.219 KM, od čega su najznačajnije evidentirane na uslugama reprezentacije (10.299 KM) i izdacima za rad upravnih, nadzornih odbora i drugih tijela (175.176 KM).

Usluge reprezentacije: Odlukom o neprihvatanju podzakonskih akata Vijeća ministara BiH obuhvaćena su i sredstva za reprezentaciju koja su prema tom pravilniku odobrena Ustavnom sudu u iznosu od 10.000 KM. U operativnom planu, koji je dostavljen nakon usvajanja proračuna, Ustavni sud je za ove namjene planirao iznos od 11.500 KM, a realiziran je iznos od 10.299 KM.

Testirani izdaci se odnose na internu reprezentaciju, reprezentaciju prilikom posjeta delegacija, poklone i organiziranje ispraćaja prilikom odlaska u mirovinu uposlenih iz Ustavnog suda i poklone koji su im uručeni tom prilikom. Odlukom Ustavnog suda kojom je uređen način korištenja sredstava reprezentacije i pravo na korištenje u službene potrebe je utvrđena vrijednost poklona kojim se uobičajeno obilježavaju službene posjete ili posebni događaji u organizaciji Ustavnog suda BiH, kao i pokloni namijenjeni uposlenicima, u slučajevima odlaska u mirovinu i u sličnim prilikama, koji ne mogu prelaziti iznos od 2.000 KM po osobi.

Izdaci za rad upravnih, nadzornih odbora i drugih tijela se odnose na plaće međunarodnih sudija koje su utvrđene u mjesečnom iznosu od 4.866 KM. Na navedene naknade se ne plaćaju porezi.

6.2. Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci u iznosu od 17.897 KM se odnose na nabavu namještaja (3.764 KM), kompjutorsku opremu (4.077 KM), ugrađenu opremu (9.014 KM) i nabavu licenci (1.042 KM).

7. Bilanca stanja⁸

- **Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (27.500 KM)**

U poslovnim knjigama Ustavnog suda na 31.12.2015. godine iskazana su novčana sredstva u iznosu od 966 KM i kratkoročna potraživanja u iznosu od 26.534 KM. U navedenim potraživanjima iskazana su potraživanja za refundaciju naknada za bolovanje za 2015. godinu u iznosu 17.945 KM i sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 8.329 KM, koja se odnose na potraživanja na temelju refundacije bolovanja iz 2014. godine.

- **Stalna sredstva (515.173 KM)**

Neotpisana vrijednost stalnih sredstava sastoji se od građevina (326.053 KM), opreme (1.968.880 KM), sredstava u obliku prava (316.605 KM) i ispravke vrijednosti stalnih sredstava (-2.096.365 KM).

U tijeku godine izvršeno je povećanje stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 153.101 KM, a odnosi se na nabavu namještaja u iznosu od 16.854 KM, nabavu klima-uređaja u iznosu od 9.014 KM, nabavu kompjutorske opreme u iznosu od 121.750 KM (nabava iz donacije) i nabavu licenci u iznosu od 14.497 KM (nabava dio iz proračuna i dio iz donacije).

Na prijedlog popisnog povjerenstva izvršeno je rashodovanje neispravnih i neupotrebljivih stalnih sredstava sadašnje vrijednosti 1.130 KM koja su isknjižena iz poslovnih knjiga, bez evidentiranja na kontu sredstava van uporabe. Prema informacijama, u tijeku su aktivnosti na rješavanju statusa rashodovane opreme.

- **Kratkoročne obveze i razgraničenja (510.936 KM)**

U okviru obveza iskazane su kratkoročne obveze u iznosu od 86.486 KM koje se odnose na obveze prema dobavljačima (51.997 KM), obveze prema dobavljačima za plaćanje iz novčanih donacija (18.658 KM), obveze prema fizičkim osobama na temelju neisplaćenih naknada međunarodnim sudijama za prosinac (14.598 KM) i ostale kratkoročne obveze (1.233 KM).

Obveze prema uposlenima iznose 416.610 KM i odnose se na obveze za plaće, naknade plaća, poreze i doprinose i ostale obveze prema uposlenima (topli obrok, prijevoz, smještaj) za prosinac 2015. godine.

Razgraničeni rashodi u iznosu od 7.840 KM se odnose na rezerviranja na temelju zaključenih ugovora za nabavu opreme po kojima će se isporuka realizirati u 2016. godini.

⁸ Bilanca stanja na 31.12.2015. godine prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

8. Javne nabave

Ustavni sud je utvrdio potrebe za nabavama kroz privremene planove u razdoblju privremenog financiranja i sveobuhvatnog plana nabava koji je donesen nakon usvajanja proračuna.

Značajnije nabave realizirane iz proračunskih sredstava odnose se na nabavu avio-karata (okvirni sporazum u iznosu od 35.100 KM sa PDV-om), nabavu goriva (okvirni sporazum u iznosu od 23.400 KM sa PDV-om) i servisiranje službenih vozila (okvirni sporazum u iznosu od 11.700 KM sa PDV-om). U testiranim procedurama nisu utvrđene nepravilnosti.

Testiranim procedurama nabava nisu obuhvaćene nabave realizirane iz novčanih donacija.

9. Ostalo

- Donacije

Donacija Kraljevine Norveške realizirana je u iznosu od 157.091 KM. Po strukturi su realizirani izdaci za putne troškove (670 KM), ugovorene usluge (21.216 KM), nabavu opreme (121.751 KM) i nabavu licenci (13.455 KM).

10. Korespondencija

Ustavni sud je u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2015. godinu koji se odnose na tekst u pasusu „Odgovornost rukovodstva“ u točki 6.1. „Tekući izdaci“ (Naknade – Naknada za korištenje vlastitog vozila i Ugovorene usluge – Naknade za rad međunarodnih sudija). U odgovoru koji je dostavljen uz konačno Izvješće o reviziji za 2015. godinu Ustavni sud je obaviješten o prihvaćanju komentara te su, u odnosu na Nacrt izvješća, izvršene korekcije u navedenim dijelovima teksta.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Snježana Baštinac, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Miro Galić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Fatima Mehanović, revizor, v.r.

Ivana Jurčević, revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

III. PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Pregled rashoda proračuna za 2015. godinu

Naziv institucije: Ustavni sud BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađiva- nja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	5.198.000	0	5.198.000	5.122.023	99
Bruto plaće i naknade	4.085.000	0	4.085.000	4.059.521	99
Naknade troškova uposlenih	529.000	0	529.000	522.916	99
Putni troškovi	78.000	0	78.000	72.779	93
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	96.000	0	96.000	84.108	88
Izdaci za energiju i kom. usluge	106.000	-8.500	97.500	86.176	88
Nabava materijala	33.000	4.000	37.000	36.658	99
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	26.000	-4.000	22.000	17.035	77
Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	
Izdaci za tekuće održavanje	21.000	12.500	33.500	28.597	85
Izdaci za osiguranje	12.000	-4.000	8.000	7.014	88
Ugovorene i druge posebne usluge	212.000		212.000	207.219	98
2. Kapitalni izdaci	20.000	0	20.000	17.896	89
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	10.000	8.900	18.900	16.854	89
Nabava stalnih sredstava u obliku prava	10.000	-8.900	1.100	1.042	95
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
5. Novčane donacije	0	159.313	159.313	157.091	99
Donacije Kraljevine Norveške "Potpora Ustavnom sudu BiH"		159.313	159.313	157.091	99
Ukupno (1+2+3+4+5)	5.218.000	159.313	5.377.313	5.297.010	99

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 06.04.2016. godine.

Predsjednik:

Mirsad Ćeman

Bilanca stanja na 31.12.2015. godine

Naziv institucije: Ustavni sud BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2014.	31.12.2015.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	13.598	27.500	202
Novčana sredstva	1.015	966	95
Kratkoročna potraživanja	12.583	26.534	211
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	485.252	515.173	106
Stalna sredstva	2.556.515	2.611.538	102
Ispravka vrijednosti	2.071.263	2.096.365	101
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava		0	
Dugoročni plasmani		0	
Dugoročna razgraničenja		0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	498.850	542.673	109

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	421.204	510.936	121
Kratkoročne tekuće obveze	55.313	86.486	156
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	365.891	416.610	114
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	7.840	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	485.253	515.173	106
Izvori sredstava	485.253	515.173	106
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	906.457	1.026.109	113
------------------------------	----------------	------------------	------------

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 06.04. 2016. godine.

Predsjednik:

Mirsad Ćeman

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Ustavnog suda Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Sud) dužno je da osigura da finansijska izvješća za 2015. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2015. godinu (Službeni glasnik BiH broj 40/15) i pratećim nalogima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Suda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

Predsjednik:

Mirsad Ćeman